

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

عنوان:

**ایجاد بانک اطلاعاتی گیاهان حرا کشور –
فاز نخست: مطالعات اجرا شده در سطح ملی**

مجری:

محمود حافظیه

شماره ثبت

۵۲۱۲۳

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

عنوان طرح / پروژه : ایجاد بانک اطلاعاتی گیاهان حرا کشور- فاز نخست : مطالعات اجرا شده در سطح ملی

کد مصوب: ۹۵۰۷۹۳-۹۵۰۲۹-۹۵۰۱-۹۵-۰۴۵-۱۲-۱۲-۱۲-۱۲۴۸

نام و نام خانوادگی نگارنده/ نگارندگان : محمود حافظیه

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه ها و طرح های ملی و مشترک دارد) : -

نام و نام خانوادگی مجری / مجریان : محمود حافظیه

نام و نام خانوادگی همکار(ان) : نیما پورنگ، فریدون عوفی، فرشته سراجی

نام و نام خانوادگی مشاور(ان) : -

نام و نام خانوادگی ناظر(ان) : -

محل اجرا : استان تهران

تاریخ شروع : ۹۵/۴/۱

مدت اجرا : ۱ سال

ناشر : موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار : سال ۱۳۹۶

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است . نقل مطالب ، تصاویر ، جداول ، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ

بلامانع است .

«سوابق طرح یا پروژه و مجری مسئول / مجری»

طرح / پروژه: ایجاد بانک اطلاعاتی گیاهان حرا کشور - فاز نخست:

مطالعات اجرا شده در سطح ملی

کد مصوب: ۹۵۰۷۹۳-۹۵۰۲۹-۹۵۰۱-۹۵-۰۴۵-۱۲-۱۲-۱۲۴۸

شماره ثبت (فروست): ۵۲۱۲۳ تاریخ: ۹۶/۵/۱۴

با مسئولیت اجرایی جناب آقای محمود حافظیه دارای مدرک

تحصیلی دکتری در رشته تکنولوژی آبیاری پروری - تغذیه می باشد.

پروژه توسط داوران منتخب بخش زیست فناوری و فرآوری آبزیان

در تاریخ ۹۶/۴/۳ مورد ارزیابی و با رتبه عالی تأیید گردید.

در زمان اجرای پروژه، مجری در:

ستاد ■ پژوهشکده □ مرکز □ ایستگاه □

با سمت عضو هیئت علمی در مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

مشغول بوده است.

صفحه	« فهرست مندرجات »	عنوان
۱	چکیده
۳	۱- مقدمه
۴	۱-۱- تاکسونومی جنگل های مانگرو
۵	۱-۱-۱- ساختار اکولوژیک مانگروها
۵	۱-۱-۲- ویژگی های جنگل های مانگرو
۶	۱-۱-۳- عوامل موثر در پراکنش مانگروها
۷	۱-۱-۴- چگونگی رشد درختان جنگلهای مانگرو در آب
۸	۱-۱-۵- فرآیند جوانه زنی بذور گونه حرا پس از استقرار در عرصه
۹	۱-۱-۶- برنامه ریزی جهت توسعه و کشت حرا
۱۰	۱-۱-۷- اجتماعات جانوری در جنگل های حرا
۱۴	۱-۲- تهدیدها
۱۹	۱-۳- اهمیت های اکولوژیک و اقتصادی جنگل های مانگرو
۲۴	۲- روش تحقیق
۲۴	۲-۱- جنگل های مانگرو ایران
۳۳	۲-۲- رویشگاه های حرا در استان هرمزگان
۳۸	۲-۳- رویشگاه های حرا در استان بوشهر
۴۱	۲-۴- رویشگاه های حرا در استان سیستان و بلوچستان
۴۵	۳- نتایج
۹۷	۴- نتیجه گیری کلی
۹۹	پیشنهادها
۱۰۰	منابع
۱۰۴	چکیده انگلیسی

چکیده

جنگل های مانگرو یکی از با ارزش ترین بوم سازگان های جنگلی دنیا به شمار می آید. مساحت کل این جنگل ها در دنیا نزدیک به ۱۸۰ کیلومتر مربع بوده و بیشترین پراکنش آن ها در سواحل رودخانه ها و دریا های مناطق نیمه استوایی می باشد. بر اساس گزارش IUCN حدود ۲۱٪ آن بر اساس تهدیدات مختلف از بین رفته اند. این جنگل ها در ایران در محدوده ۲۵ درجه و ۱۹ دقیقه تا ۲۷ درجه و ۸۴ دقیقه طول جغرافیایی قرار گرفته، و بیش از ۹۳ کیلومتر مربع با توزیع جغرافیایی از سیستان بلوچستان حدود ۱۷ درصد تا استان بوشهر (۶٪) با بیشترین مساحت در استان هرمزگان (۷۷٪) می باشد که اکوسیستم های منحصر بفردی را بوجود آورده اند. در ایران فقط دو گونه درخت حرا *Avicennia marina* (حرای خاکستری) از *Avicenniaceae* با بیش از ۹۳ درصد پراکنش و درخت چنل *Rhizophora mucronata* (حرای قرمز) از *Rhizophoraceae* محدود به سیریک استان هرمزگان که هر دو در طبقه بندی IUCN در گروه LC= Least Concern وجود دارند. با توجه به تهدیدات عمده از جمله: وارد کردن آب های آلوده حاصل از فاضلاب های شهری، پسماند های صنعتی و مواد نفتی به این اکوسیستم، احداث سد بر روی رودخانه های ورودی به این اکوسیستم، سرشاخه زنی درختان حرا به منظور تامین غذای دام و برداشت چوب و... در طی سال های اخیر نه تنها از وسعت آنها کاسته شده بلکه توان تولید این جنگل ها نیز در معرض تهدید قرار گرفته است.

جمع آوری کلیه گزارشات و مقالاتی مربوط به جنگل های مانگرو ایران از اهداف این پروژه بوده است که از ۱۳۳ عنوان گزارش و مقاله چاپ شده استخراجی به ترتیب ۲۸ عنوان در خصوص آلاینده های جنگل های مانگرو کشور در مناطق مختلف حفرایایی، ۴۴ عنوان در موضوع مدیریت جنگل های مانگرو، ۱۷ مورد تاثیر عصاره های استخراجی از درختان این جنگل ها بر روی عوامل مختلف بیماریزا، ۲۰ گزارش مربوط به موضوعات سیستماتیک و بیولوژیکی این درختان، ۱۰ مورد به مجموعه فون و فلور همزیست در این اکوسیستم های جنگلی، ۷ گزارش / مقاله به موضوع کشت مصنوعی این درختان در مناطق مستعد، ۶ گزارش / مقاله در موضوع تهدیدات مختلف بر این جنگل ها و یک مقاله در مورد تفاوت های ژنتیکی گونه ها به چاپ رسیده است که در بین نویسندگان آقای دکتر افشین دانه کار دانشیار دانشگاه تهران- پردیس کشاورزی و منابع طبیعی- دانشکده منابع طبیعی- گروه محیط زیست کرج با بیش از ۴۰ عنوان، دارای بیشترین مقاله و گزارش در موضوعات مختلف جنگل های حرا می باشد. همچنین طی سالهای گذشته تاکنون تعداد ۱۰ همایش، نشست و کنفرانس ملی منطقه ای در این زمینه برگزار گردیده است.

کلمات کلیدی: جنگل های مانگرو، ایران، پراکنش، فواید